

Specjalne potrzeby edukacyjne ucznia

data aktualizacji: 2020.05.28

Czy określenie specjalne potrzeby edukacyjne odnosi się do uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, czy również do uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną?

Odpowiedź

[Specjalne potrzeby edukacyjne](#) to pojęcie, które odnosi się do wszystkich uczniów, u których stwierdzono takie potrzeby. Przepisy prawa oświatowego nie definiują wprost tego terminu, natomiast wymieniają w rozporządzeniu w sprawie [pomocy psychologiczno-pedagogicznej](#) otwarty katalog przyczyn, z uwagi na które uczniowie mogą mieć specjalne potrzeby edukacyjne. (§ 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej)

Uzasadnienie

Pojęcie *specjalne potrzeby edukacyjne* nie zostało zdefiniowane w przepisach. W związku z tym w jego rozumieniu należy kierować się wiedzą wynikającą z nauk pedagogicznych, psychologii, dydaktyki itp. W nowoczesnym myśleniu o SPE mówi się nie tylko w odniesieniu do uczniów, ale również tych czynników, które w środowisku szkoły mają wpływ na ich funkcjonowanie.

Natomiast rozumienie specjalnych potrzeb w aspekcie prawnym należy postrzegać szerszej niż tylko w odniesieniu do uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, tj. przez

pryzmat przepisów w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które wskazują na potrzebę wsparcia w uczeniu się (a więc potrzeb edukacyjnych) bardzo szerokiej grupy uczniów określonej § 2 pkt 2 rozporządzenia. Uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego są wymienieni w tym katalogu.

Warto podkreślić, że w prawie o specjalnych potrzebach edukacyjnych jest mowa właśnie w orzeczeniu w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W uzasadnieniu do tego rozporządzenia ustawodawca wskazuje:

Specjalne potrzeby edukacyjne powinny być postrzegane nie tylko jako wynik działania czynników tkwiących w samym uczniu, ale także jednoczesnego oddziaływania tych uwarunkowań, które składają się na kontekst edukacyjny, w jakim funkcjonuje uczeń. Uwzględnienie wpływu czynników środowiskowych - zarówno barier, jak i czynników wspierających - na jakość procesu kształcenia i wychowania umożliwi dostrzeżenie specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży nie tylko z punktu widzenia czynników osobowych, uwarunkowań rozwojowych konkretnego ucznia, ale również przez pryzmat psychospołecznych uwarunkowań środowiska, w którym dziecko funkcjonuje.

Przy rozpoznawaniu specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia należy zatem uwzględnić przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w środowisku szkolnym, oraz wspieranie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień ucznia.

Koniecznością staje się rozpoznanie sytuacji i warunków, które determinują to, jak uczeń funkcjonuje, bowiem rozpoznanie środowiska i przyczyn ograniczających bądź wspierających optymalne funkcjonowanie oraz zniwelowanie lub skompensowanie tych uwarunkowań środowiskowych, które mogą stanowić barierę dla ucznia.

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r. poz. 1591 ze zm.) - § 2 pkt 2

[Marzena Czarnocka](#)

Artykuł sponsorowany.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/61157-specjalne-potrzeby-edukacyjne-ucznia>